

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 11P/165/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322203645
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4322203645.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Viktóriou Bagala Vrábelovou, vo veci starostlivosti o maloletú X. L., nar. XX.XX.XXXX, toho času v Reedukačnom centre Zlaté Moravce, v konaní zastúpenú Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Leviciach ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: Z. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. 8, Z. a K. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. 8, Z., toho času v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Maloletej X. L., nar.: XX.XX.XXXX sa n a r i a d ť u j e výchovné opatrenie - pobyt v Reedukačnom centre Zlaté Moravce, Prílepská 6, 953 01 Zlaté Moravce, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci na obdobie do 24.05.2023.
- II. Matke maloletého dieťaťa sa u k l a d á povinnosť spolupracovať s Reedukačným centrom Zlaté Moravce a s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice.
- III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 29.09.2022 bol tunajšiemu súdu doručený podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletých podľa § 367 odsek 1 zákona č. 161/2015 Z.z.. Úrad vo svojom podnete poukázal na potrebu nariadenia neodkladného opatrenia v záujme zabezpečenia zdravého psychického, fyzického, sociálneho vývoja maloletej. Uviedol, že maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu svojich rodičov, z ktorého pochádzajú ďalšie maloleté deti: E., nar. XXXX, A., nar. XXXX, S., nar. XXXX, K., nar. XXXX, C., nar. XXXX a Z., nar. XXXX. Obaja rodičia sú nezamestnaní, otec je v ÚVTOS v Hrnčiarovciach nad Parnou. Maloletá X. z dôvodu problémového správania, opakovanej trestnej činnosti majetkového charakteru a neplnenia si povinnej školskej dochádzky bola dňa 06.04.2022 umiestnená do zariadenia RC Zlaté Moravce. Rozhodnutie OS Levice, č.k. 10P/54/2022-36, zo dňa 06.04.2022, na návrh Okresnej prokuratúry Levice. Dňa 21.06.2022 Okresný súd Levice, pod č.k. 10P/54/2022-84 rozhodol a nariadil maloletej X. L. výchovné opatrenie - pobyt v zariadení za účelom zabezpečenia odbornej pomoci do 06.10.2022. Zároveň bola rodičom uložená povinnosť spolupracovať so zariadením a s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice a povinnosť informovať sa v zariadení o dieťati. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 26.07.2022. Dňa 16.06.2022 bola rozsudkom Okresného súdu Levice, č.k. 3T/7/2022 právoplatne odsúdená za prečin krádeže. Podľa § 44 Trestného zákona súd upustil od uloženia súhrnného trestu, nakoľko trest, ktorý jej bol uložený dňa 12.11.2021 sa považoval na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný. V období od 18.07.2022 do 31.07.2022 bola maloletá na prázdninovom pobyte v domácom prostredí. Po ukončení prázdninového pobytu sa do zariadenia nevrátila a bolo po nej vyhlásené pátranie oddelením OO PZ Zlaté Moravce. Aktuálne je miesto jej pobytu neznáme. Je predpoklad, že sa skrýva doma. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, vek maloletej, ktorá je v poslednom ročníku povinnej školskej dochádzky ako aj s poukazom na predpoklad, že v domácom prostredí bude pokračovať v

páchaní trestnej činnosti navrhol nariadiť neodkladného opatrenie, ktorým bude maloletá odovzdaná do starostlivosti Reedukačného centra Zlaté Moravce.

2. Okresný súd Levice uznesením zo dňa 25.10.2022 pod č.k. 11P/165/2022-23 začal z úradnej moci konanie vo veci uloženia výchovného opatrenia a nariadenia neodkladného opatrenia. Predmetným uznesením zároveň nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú X. odovzdal do starostlivosti Reedukačného centra Zlaté Moravce. Predmetné uznesenie sa stalo vykonateľným dňa 25.10.2022 a právoplatným dňa 21.11.2022 majúť za osvedčené dôvody uvádzané v podnete na jeho nariadenie spočívajúce v potrebe zabezpečenia riadneho plnenia školskej dochádzky u maloletej, k sanácii jej správania ako aj v zamedzení páchania trestnej činnosti.

3. Kolízny opatrovník navrhol maloletej nariadiť výchovné opatrenie - pobyt v Reedukačnom centre Zlaté Moravce na obdobie šiestich mesiacov za účelom odbornej pomoci dôvodiac podaný návrh záškoláctvom dieťaťa ako aj sústavným páchaním trestnej činnosti majetkového charakteru, pre ktoré je maloletá stíhaná aj v súčasnosti. Zároveň navrhol matke dieťaťa uložiť povinnosť spolupracovať s reedukačným centrom a s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice.

4. Matka s uložením výchovného opatrenia u maloletej súhlasila, potvrdila, že maloletá sa dopúšťa krádeží, aj aktuálne je v stíhaní. Napriek tomu, že sa jej snažila dohovoriť, nerešpektovala ju. O maloletú sa v zariadení zaujíma, sú v pravidelnom kontakte osobnom aj telefonickom.

5. Súd rozhodol v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas, svoju neúčasť neospravedlnil, nežiadal súd o odročenie pojednávania. K prejednávanej veci sa nevyjadril.

6. Na základe vykonaného dokazovania zistil súd nasledovný skutkový stav: Maloletá X. pochádza z partnerského vzťahu rodičov. Okresný súd Levice uznesením zo dňa 21.06.2022 pod č.k. 10P/54/2022-84 nariadil maloletej X. výchovné opatrenie - pobyt v Reedukačnom centre Zlaté Moravce za účelom zabezpečenia odbornej pomoci do 06.10.2022. Zároveň uložil rodičom dieťaťa povinnosť informovať sa ohľadom maloletej, spolupracovať s označeným zariadením, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.07.2022. V odôvodnení uznesenia uviedol, že k nariadeniu výchovného opatrenia pristúpil z dôvodu, že maloletá X. sa opakovane dopustila krádeže a to aj napriek tomu, že za takýto skutok bola už právoplatne odsúdená, teda ani samotné trestné stíhanie nemalo na správanie maloletej pozitívny vplyv. Mal za to, že matka výchovu maloletej nezvláda, otec na jej výchovu vzhľadom na to, že vykonáva trest odňatia slobody nemá bezprostredný vplyv. Mal za to, že v záujme maloletej je jej umiestnenie v zariadení, ktoré je spôsobilé stanoviť príčiny jej správania a prispievať k regulácii jej protiprávneho konania.

7. Z lustrácie v systéme Avízo bolo zistené, že maloletá je aktuálne trestne stíhaná pre majetkovú trestnú činnosť.

8. Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 16.06.2022 sp. zn. 3T/7/2022, právoplatným dňa 16.06.2022 bola maloletá uznaná vinnou z prečinu krádeže, súd u maloletej upustil od uloženia súhrnného trestu majúť za to, že trest uložený v rozsudku Okresného súdu Levice OT 102/2021 zo dňa 12.11.2021, pokladá na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný. Rozsudkom zo dňa 12.11.2021 sp. zn. OT/102/2021, právoplatným dňa 12.11.2021 súd uznal maloletú vinnou z prečinu krádeže a odsúdil ju na trestu odňatia slobody v trvaní dva mesiace s podmieneným odkladom výkonu trestu a určením skúšobnej soby v trvaní 12 mesiacov.

9. Z komplexného hodnotenia maloletej vypracovanej Reedukačným centrom Zlaté Moravce vyplýva, že maloletá adaptačné obdobie v zariadení zvládala ťažšie, bola plačlivá. Aktuálne začala lepšie komunikovať tak s dospelými ako aj rovesníkmi. V zariadení je fakticky umiestnená od 24.11.2022. Snaží sa plniť svoje povinnosti, autority rešpektuje, je slušná, v kolektíve je nekonfliktná, jej komunikácia je vecná, neútočná. V prejave je spontánna, kontakt so psychológom aktívne vyhľadáva, je zdieľna. Je jej poskytované individuálne psychologické poradenstvo, ktoré je zamerané na motiváciu k vzdelávaniu, emočnú stabilizáciu, zvládanie záťažových situácií. V školskom roku 2022/2023 navštevuje prvý ročník dvojročného učebného odboru SOŠ pri reedukačnom centre.

10. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely: zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

11. Podľa § 37 odsek 4 Zákona o rodine na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a asociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 sú môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa §45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,

b) inú povinnosť.

12. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

13. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

14. Súd je po vykonanom dokazovaní presvedčený, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa je jeho vyňatie z rodinného prostredia a ponechanie v dočasnej starostlivosti Reedukačného centra Zlaté Moravce na obdobie do 24.05.2023, teda na obdobie šiestich mesiacov, pričom lehota začala plynúť dňom 24.11.2023 kedy bola maloletá fakticky odovzdaná do starostlivosti reedukačného centra. Po vykonanom dokazovaní má súd za to, že u maloletej je nevyhnutne potrebné pevne nastaviť výchovné hranice, dôsledne a jednotne k jej výchove pristupovať a to najmä zo strany matky, keďže otec dieťaťa je z dôvodu výkonu trestu odňatia slobody z bezprostredného výchovného pôsobenia na dieťa vylúčený. Účelom nariadeného výchovného opatrenia je zabezpečenie odbornej pomoci maloletej spočívajúcej v korigovaní negatívnych prejavov v jej správaní, zvládání emočne vypätých situácií, nácviku sociálnych zručností tak, aby sa u maloletej podporili všeobecne akceptovateľné formy správania, zodpovedný prístup k plneniu svojich povinností, či už vo vzťahu k plneniu školskej dochádzky ako v zamedzení páchania trestnej činnosti, ktorej sa opakovane dopúšťa. Nariadené výchovné opatrenia majú plniť ochrannú funkciu, majú napomáhať k vytváraniu podmienok riadneho výchovného prostredia, ktoré zabezpečí, že vývin maloletých detí bude prebiehať v súlade so všeobecne akceptovateľnými morálnymi zásadami spoločnosti. Za účelom dosiahnutia sledovaného účelu nariadeného výchovného opatrenia, teda zabezpečenia odbornej pomoci maloletej, súd uložil matke dieťaťa povinnosť spolupracovať so zariadením, v ktorom je maloletá umiestnená ako aj s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Leviciach, ktoré sú v prípade záujmu rodičov nápomocné k dosiahnutiu cieľa sledovaného nariadeným výchovným opatrením.

15. Účinnosť uloženého výchovného opatrenia súd hodnotí jednak priebežne, jednak pred skončením doby, na ktorú bolo uložené tak, aby vedel zhodnotiť splnenie stanoveného účelu a rozhodnúť o ďalšom postupe. Až po zhodnotení účinnosti nariadeného výchovného opatrenia súd následne dôsledne zhodnotí, či došlo k sledovanej náprave nežiadúcich foriem správania u maloletej danej jej záškoláctvom, páchaním trestnej činnosti a zváži či je potrebné nariadené výchovné opatrenie zrušiť, pristúpiť k opakovanému uloženiu toho istého výchovného opatrenia, uloženiu iného výchovného opatrenia prípadne inej úprave pomerov maloletého dieťaťa.

16. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP, nakoľko neboli v konaní zistené skutočnosti odôvodňujúce priznanie náhrady trov konania niektorému z jeho účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na jej spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého), resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Proti predmetnému rozsudku nemajú právo podať odvolanie tí účastníci konania, ktorí sa svojho procesného práva výslovne vzdali.